

O'ZBEKISTON MILLIY STANDARTI
SHTRIXLI KODLASH – ATAMALAR

(EN 1556:1998, IDT)

Rasmiy nashr

O'zbekiston standartlar instituti

Toshkent

So‘z boshi

1. O‘zbekiston standartlar instituti tomonidan QABUL QILISHGA TAQDIM ETILDI.
2. O‘zbekiston standartlar institutining 2024 yil 15-iyuldagi 37/XSt-sonli buyrug‘i bilan TASDIQLANDI VA AMALGA KIRITILDI.
3. Ushbu EN 1556:1998 “Bar coding — Terminology” xalqaro standartiga aynan o‘xshash.
4. DASTLABKI AMALGA KIRITILISHI

Ushbu milliy standart va unga bo‘lgan o‘zgartishlarni O‘zbekiston hududida amalga kiritish haqidagi axborot Standartlashtirish bo‘yicha milliy organning rasmiy veb-saytlari va standartlarning yillik axborot ko‘rsatkichlarida qayd etiladi. Ushbu standartni qayta ko‘rib chiqish yoki bekor qilish haqidagi muvofiq axborot Standartlashtirish bo‘yicha milliy organning rasmiy veb-saytlari va standartlarning yillik axborot ko‘rsatkichlarida qayd etiladi.

Ushbu milliy standartni O‘zbekiston Respublikasi hududida rasmiy chop etish mutlaq huquqi O‘zbekiston standartlar institutiga tegishli

---

O'ZBEKISTON MIYI STANDARTI
SHTRIXLI KODLASH – ATAMALAR

ШИФРОВАЛЬНЫЙ КОД – ТЕРМИНОЛОГИЯ

BAR CODING — TERMINOLOGY

Amalga kirish sanasi 15.09.2024 y.

1 Qo'llash sohasi

Ushbu milliy standarti CEN TC225 tomonidan ishlab chiqarilgan standartlarda qo'llaniladigan va boshqa tashkilotlar tomonidan ishlab chiqarilgan shtrixli kodlash standartlarida boshqa joylarda uchrashi mumkin bo'lgan shtrixli kod texnologiyasiga qo'llaniladigan bir qator texnik va boshqa atamalarni belgilaydi. Berilgan ta'riflar shtrixli kodlash kontekstida va shunday ta'riflangan atamalar odatda ushbu standartda ko'rsatilganidan kengroq ma'noga ega bo'lishi mumkin. CENning qolgan ikkita rasmiy tiliga aniqlangan atamalarning tarjimalari ham o'zaro bog'liqlikni osonlashtirishi ko'rsatilgan.

2 Standartlarga havolalar

Ushbu standartda quyidagi standartlarga me'yoriy havolalardan foydalanilgan [sana berilgan havolalar uchun havola standartining faqat ko'rsatilgan nashri, sana berilmaganlari uchun - oxirgi nashri (barcha o'zgartirishlar bilan birga) qo'llaniladi]:

ISO 646, Axborot texnologiyalari - axborot almashinuvi uchun ISO 7 bitli kodlangan belgilar to'plami.

ISO 8859, Axborotni qayta ishlash - 8 bitli bir baytli kodlangan grafik belgilar to'plami.

3 Atamalar va ta'riflar

3.1 Algoritm

Kerakli hisob-kitobni amalga oshirish uchun amalga oshirilishi kerak bo'lgan bosqichlar to'plami.

Fransuz tili = algoritm

Nemis tili = Algorithm

3.2 Harf-raqamli

Alifbo va raqamlar, shu jumladan tinish belgilari.

Fransuz tili = Harf-raqamli

Nemis tili = Harf-raqamli

3.3 Ochiq joy

Optik qurilmadagi ochiq joy, masalan, skaner, fotometr yoki kamera, uning ko'rish maydonini aniqlaydi. Aksariyat teshiklar aylana shaklida, lekin ular to'rtburchak yoki elliptik bo'lishi mumkin.

Fransuz tili = ocherk

Nemis tili = Blende

Izoh – Ushbu milliy standartdan foydalanishda havola qilinayotgan standartlarni O'zbekiston hududida amal qilishini joriy yilning 1 yanvar holati bo'yicha tuzilgan muvofiq standartlar ko'rsatkichi (tasniflagichi) bo'yicha hamda joriy yilda chor etilgan axborot ko'rsatkichlari bo'yicha tekshirish maqsadga muvofiq bo'ladi. Agarda havola qilinayotgan standart almashtirilgan (o'zgartirilgan) bo'lsa, unda ushbu milliy standartdan foydalanish chog'ida almashtirilgan (o'zgartirilgan) standartga amal qilishi kerak. Agarda havola qilingayotgan standart almashtirilmasdan bekor qilingan bo'lsa, unga havola qilingan qoida ushbu havolaga dahldor bo'lmagan qismida qo'llaniladi.

3.4 Dastur standarti

Shtrix-kod texnologiyasining ma’lum bir maqsadda qo‘llanilishi mumkin bo‘lgan usulni va shartlarni belgilaydigan spetsifikatsiya, masalan, tegishli texnik standartlarda belgilangan diapazonning kichik to‘plamlari sifatida ma’lumotlar formatlari, optik talablar va simvollarga oid parametrlarni belgilaydi.

Fransuz tili = norme d’application

Nemis tili = Anwendungsstandard

3.5 ASCII

Axborot almashish uchun Amerika standart kodi: ISO 646 da tavsiflangan kompyuter kodi bo‘lib, 128 ta harf-raqamli va boshqaruv belgilaridan iborat bo‘lib, har biri 7 bit (8 ta, shu jumladan paritet tekshiruvi) bilan kodlangan, kompyuterlashtirilgan tizimlar o‘rtasida axborot almashish uchun ishlatiladi.

Fransuz tili = ASCII

Nemis tili = ASCII

3.6 Diskriminatsiya

Shtrix-kodni o‘qish qurilmasining ikki yoki undan ortiq simvollarni avtomatik ravishda farqlash qobiliyati.

Fransuz tili = autodiscrimination

Nemis tili = Autodiskrimination

3.7 Yordamchi belgi

Ma’lumot bo‘lmagan belgi - masalan, boshlanish belgisi, to‘xtash belgisi, markaz rasmi, chizg‘ich rasmi, qulf belgisi, rejim ko‘rsatkichi, siljish belgisi, kod to‘plamini o‘zgartirish belgilari va funksiya belgilari. Yuqoriga qarang.

Fransuz tili = caractere auxiliaire

Nemis tili = Hilfszeichen

3.8 Orqa fon

Bosma belgining qorong‘u elementlari orasidagi va atrofidagi yorug‘lik sohasi. Fon belgi bosilgan taglik yoki mos keladigan yorqin rangning ortiqcha bosilishi bo‘lishi mumkin.

Fransuz tili = arriere-plan

Nemis tili = Hintergrund

3.9 Shtrix

Bosilgan shtrix-kod belgisidagi har qanday qora chiziq.

Fransuz tili = barre

Nemis tili = Strich

3.10 Shtrix-kod

Ma’lumotlarni mashinada o‘qiladigan shaklda ifodalash uchun ma’lum bir belgi spetsifikatsiyasining kodlash qoidalariga muvofiq joylashtirilgan parallel to‘g‘ri burchakli ustunlar va fazolar massivi.

Fransuz tili = code a barres

Nemis tili = Strichcode

3.11 Shtrix-kod belgisi

Belgi belgisiga qarang.

Fransuz tili = caractere de code a barres

Nemis tili = Strichcodezeichen

3.12 Shtrix-kod zichligi (belgi zichligi)

O‘lchov birligi uchun shtrix-kod belgisida ifodalanishi mumkin bo‘lgan belgilar soni, odatda chiziqli shtrix-kodlar uchun dyuymga (cpi) yoki santimetrغا va ko‘p qatorli simvologiyalar uchun kvadrat dyuymga yoki kvadrat santimetrغا bo‘lgan belgilar bilan

ifodalanadi. Eng tor ustun yoki bo‘shliq kengligi, keng va tor nisbat, har bir belgiga to‘g‘ri keladigan ustunlar va bo‘shliqlar soni va agar mavjud bo‘lsa, belgilar orasidagi bo‘shliq kengligi nazorat qiluvchi omillardir.

Fransuz tili = densite du code a barres

Nemis tili = Strichcodedichte

3.13 Shtrix-kod ustasi

Shtrix-kod belgisining original plyonkasi yoki boshqa tasviri, ruxsatlarni yopish uchun ishlab chiqarilgan va an‘anaviy bosma jarayonlari bilan takrorlash uchun mo‘ljallangan (masalan, bosma qadoqlash dizayniga kiritish uchun).

Fransuzcha = code a barres de base

Nemis tili = Strixcode-Master

3.14 Shtrix-kodli o‘quvchi

Shtrix-kod belgisida kodlangan ma‘lumotlarni yozib olish uchun ishlatiladigan qurilma. U ikki qismdan iborat: a) skaner, har bir ketma-ket elementning aks ettirishga mutanosib bo‘lgan signallarni dekoderga yuboradigan kirish qurilmasi va b) skanerdan signallarni tekshiradigan va ularni taniladigan yoki kompyuterga mos keladigan ma‘lumotlarga aylantiradigan dekoder. Dekoderning o‘zini ba‘zan noto‘g‘ri o‘quvchi deb atashadi.

Fransuz tili = lecteur de code a barres

Nemis tili = Strichcode-Lesegerat

3.15 Shtrix-kod belgisi

Ma‘lum bir simvologiya tomonidan talab qilinadigan belgilar va xususiyatlarning kombinatsiyasi, jumladan, sokin zonalar, boshlanish va to‘xtash belgilari, ma‘lumotlar belgilari, tekshirish belgilari va boshqa yordamchi naqshlar, ular birgalikda to‘liq skanerlanadigan obyekttni tashkil qiladi.

Fransuz tili = symbol de code a barres

Nemis tili = Strichcodesymbol

3.16 Shtrix balandligi

Chiziqli shtrix-kod belgisidagi yoki ko‘p qatorli shtrix-kod belgisidagi alohida ustunlarning o‘lchami, skanerlash yo‘nalishiga perpendikulyar ravishda o‘lchanadi. Shuningdek, Y o‘lchamiga qarang.

Fransuz tili = hauteur de barre

Nemis tili = Strichhohe

3.17 Shtrix kenglik

Skanerlash yo‘nalishiga parallel o‘lchangan shtrix-kod belgisidagi alohida shtrixning ko‘ndalang o‘lchami. Muayyan bosma belgi ichida mumkin bo‘lgan kenglik o‘zgarishlari soni qo‘llaniladigan simvolologiyaga bog‘liq.

Fransuz tili = largeur de barre

Nemis tili = Strichbreite

3.18 Shtrix kenglikdagi o‘sish/yo‘qotish

Chop etish yutug‘i/zarari bilan tanishig.

Fransuz tili = gain/perte de la largeur de barre

Nemis tili = Strichbreitenzuwachs/-verlust

3.19 Shtrix kengligini kamaytirish/oshirish

Bosma nashrning kutilayotgan o‘sishi/yo‘qotilishini tuzatish uchun shtrix-kod masteridagi ustunlarning kengligi qay darajada kamaytirilishi/orttirilishi.

Fransuz tili = reduction/augmentation de la largeur de barre

Nemis tili = Strichbreitenverringering/-vergrößerung

3.20 Tashuvchi shtrix

Shtrix-kod belgisidagi shtrixlarning yuqori va pastki qismlariga tutashgan ustun yoki butun belgini o‘rab turgan ramka, bosma plastinkaning belgining butun yuzasi bo‘ylab

ko'rsatadigan bosimini tenglashtirish uchun mo'ljallangan va/yoki shtrix-kod o'quvchi tomonidan qisqa skanerlashning oldini olish uchun mo'ljallangan.

Fransuz tili = barre porteuse

Nemis tili = Tragerbalken/Tragerstrich

3.21 Ikki yo'nalishli

ikki yo'nalishda - ya'ni orqaga va oldinga.

Shtrix-kod belgisini teskari yoki oldinga o'qish mumkinligini bildiradi. Orqaga yoki oldinga muvaffaqiyatli ishlay oladigan skanerni belgilash.

Fransuz tili = bi-directionnel

Nemis tili = ikki yo'nalishli

3.22 Ikkilik

Bunda raqamlar 0 va 1 raqamlarining kombinatsiyasi ko'rinishida ifodalanadi, bunda 2 ning darajasiga asoslangan pozitsion vaznlar bilan belgilanadi. Hisoblashda ular mos ravishda "o'chirilgan" va "yoqilgan" elektr bilan yoki shtrix-kodlarda tor va keng elementlar yoki shtrix-modulning yo'qligi yoki mavjudligi bilan ifodalanishi mumkin.

Fransuz tili = binaire

Nemis tili = binar

3.23 Ikkilik kodlangan o'nli kasr (BCD)

Binar kodda o'nli raqamlarni to'rt bitli guruhlar ko'rinishida ifodalash usuli, bunda vazn qiymatlari 8, 4, 2, 1 chapdan o'ngga qarab o'qiladi, har bir guruh bitta o'nli raqamni ifodalaydi, masalan, 0010 OOP for 23.

Fransuz tili = decimal code binaire (BCD)

Nemis tili = binar verschlisselte Dezimalziffern (BCD)

3.24 Ikkilik simvollar

Ikki kenglikdagi simvolga qarang.

Fransuz tili = systeme de symbolisation binaire

Nemis tili = binare Symbologie

3.25 BIT

Binar raqam uchun qisqartma.

1) Binar sondagi bitta element (0 yoki 1).

2) binar xotira qurilmasidagi axborot sig'imi birligi.

Fransuz tili = BIT

Nemis tili = BIT, Binarzeichen

3.26 CCD (zaryadlangan qurilma)

Chiziqli yoki ikki o'lchovli massivda ba'zi turdagi shtrix-kodli o'qishda yorug'lik yig'uvchi element sifatida ishlatiladigan elektron yorug'likka sezgir komponent.

Fransuz tili = CCD - dispositif a couplage de charge

Nemis tili = Charge-Coupled Device

3.27 Xarakter

Personajlar to'plami, ma'lumotlar belgisi, belgi belgisi, inson o'qishi mumkin bo'lgan belgi.

Fransuz tili = caractere

Nemis tili = Zeichen

3.28 Belgilar majmuasi

Ma'lum bir ramzda kodlanishi mumkin bo'lgan harflar, raqamlar va belgilarning umumiy diapazoni. Kod sahifasiga qarang, kodlar to'plami.

Fransuz tili = jeu de caractes

Nemis tili = Zeichensatz

3.29 Raqam/belgini tekshirish

Koddagi boshqa belgilardan ma’lum bir algoritm yordamida hisoblangan va kodning to‘g‘ri tuzilganligini tekshirish uchun ishlatiladigan raqam yoki belgi. Belgilarni tekshirish belgisi, ma’lumotlarni tekshirish belgisi/xonasini ko‘rish.

Fransuz tili = caractere de contrôle/cle de contrôle

Nemis tili = = Priifziffer/Priifzeichen

3.30 Toza hudud

Sokin zonaga qarang.

Fransuz tili = zona de repos

Nemis tili = Hellzone

3.31 Yopiq ilova muhiti (tizim)

Foydalanuvchilarning yopiq guruhi tomonidan, odatda, bitta tashkilot doirasida yoki muayyan kelishuvga muvofiq foydalanish uchun mo‘ljallangan ilova. Ochiq ilova muhitini taqqoslash.

Fransuz tili = system ferme

Fransuz tili = geschlossene Anwendungsumgebung

3.32 Yopiq tizim

Yopiq ilova muhitiga qarang.

Fransuz tili = system ferme

Nemis tili = geschlossenes System

3.33 Kod sahifasi

Kodlangan belgilar to‘plamidagi har bir bayt qiymatiga ajratilgan belgini ko‘rsatuvchi jadval.

Fransuz tili = page de code

Nemis tili = Codiertabelle

3.34 Kodlar to‘plami

Ma’lum bir ramzning belgilar to‘plamining kichik to‘plami.

Belgilar jamlanmasiga qarang.

Fransuz tili = jeu de code

Nemis tili = spezifischer Zeichensatz

3.35 Kodlangan belgilar majmuasi

Belgilar to‘plamini va to‘plamdagi belgilar o‘rtasidagi munosabatni va ularning bayt qiymatlarini belgilovchi bir ma’noli qoidalar to‘plami.

Fransuz tili = jeu de caractes kodlari

Nemis tili = Zeichensatzreferenz

3.36 Kodli so‘z

Belgi belgisi qiymati. Boshlang‘ich ma’lumotlar va belgidagi grafik kodlash o‘rtasidagi kodlashning oraliq darajasi.

Fransuz tili = mot de code

Nemis tili = Codewort

3.37 Ustun

Ko‘p qatorli simvollar qatoridagi gorizental belgi belgilarining holati.

Fransuz tili = kolonna

Nemis tili = Spalte

3.38 Bog‘lanish

Shtrix-kod belgisidagi (1) alohida ma’lumotlar elementlarini yoki (2) ikkita yoki undan ortiq alohida shtrix-kod belgisidagi (shuningdek, "xabarni qo‘shish" va "tuzilmali qo‘shish" deb ham ataladi) ma’lumotlarni birlashtirish yoki zanjirlash.

Fransuz tili = konkatensiyasi

Nemis tili = Verkettung

3.39 Uzluksiz kod

Belgilararo bo‘shliq mavjud bo‘lmagan simvolologiya, ya’ni bitta belgi belgisining yakuniy elementi keyingi belgi belgisining birinchi elementiga tegib o‘tadi va barcha elementlar uzluksiz ravishda ma’lumot bera oladi. Diskret kodni solishtiring.

Fransuz tili = a barres uzluksiz kod

Nemis tili = kontinuierlicher Code

3.40 Odatiy bosma jarayoni

Bosma jarayonlaridan biri odatda taglikda tasvirning bir nechta nusxalarini hosil qilish uchun bosma plastinasi (yoki silindr) va nam siyohdan foydalanadi. Litografiya, bosmaxona, fleksografiya, fotogravyura, ekranga ishlov berish, issiq folga shtamplash kabilarni o‘z ichiga oladi. Talab asosida chop etishni taqqoslash.

Fransuz tili = procede d’impression conventionnel

Nemis tili = tibliches Druckverfahren

3.41 Burchak belgilari

Shtrix-kod belgisining to‘rtta burchagini ko‘rsatadigan belgilar, shu jumladan shtrix-kod ustasidagi yorug‘ hoshiyalar. Burchak belgilari odatda chop etilmaydi.

Fransuz tili = marques de coins

Nemis tili = Ekpunkte

3.42 CPI (bir dyuymdagi harflar)

Shtrix-kod zichligining o‘lchovi sifatida ishlatiladi.

Fransuz tili = CPI (Characters par pouce)

Nemis tili = CPI (Zeichen pro Zoll)

3.43 Ma’lumot belgisi

Ma’lumotni ifodalovchi bitta raqamli raqam, alifbo belgisi yoki tinish belgilari yoki boshqaruv belgisi. Belgi belgisini taqqoslash.

Fransuz tili = caractere de donnees

Nemis tili = Datenzeichen

3.44 Ma’lumotlarni tekshirish belgisi/raqami

Ma’lumotlar to‘g‘ri tuzilganligi va uzatilganligini ta’minlash uchun ma’lumotlar qatorining bir qismi sifatida qo‘shilgan va ma’lumotlardan hisoblangan raqam yoki belgi. Belgilarni tekshirish belgisini taqqoslash.

Fransuz tili = caractere de contrôle de donnees

Nemis tili = Datenpriifzeichen/-ziffer

3.45 Ma’lumotlar kodi

Simvolologiyaning zichlash sxemalaridan biriga muvofiq ma’lumotlarni kodlaydigan kodli so‘z.

Fransuz tili = mot code de donnees

Nemis tili = verdichtetes Codewort

3.46 Ma’lumotlarni zichlashtirish (yoki ma’lumotlarni zichlashtirish sxemasi)

Asl ma’lumotlarni simvologiyada iloji boricha kam kod so‘zlarda samarali ifodalash uchun qayta ishlash mexanizmi yoki algoritmi.

Fransuz tili = compression des donnees (on schema de compression des donnees)

Nemis tili = Datenverdichtung

3.47 Ma’lumotlar hududi

Belgining boshqa belgidan farqli o‘laroq ma’lumot kodlarini kodlash uchun ishlatiladigan qismi.

Fransuz tili = zone de donnees

Nemis tili = Datenfeld

3.48 Ma’lumotlar separatori belgisi

Birlashtirilgan ikkita ma’lumot elementlaridan birining oxiri va keyingisining boshini aniqlash uchun ishlatiladigan yordamchi belgi.

Fransuz tili = caractere separateur de donnees

Nemis tili = Datentrennzeichen

3.49 Kodni yechish algoritmi

Shtrix-kod yoki matritsa simvolologiyasida element namunasini ma'lumot belgilariga aylantirish uchun ishlatiladigan qoidalar to'plami.

Fransuz tili = dekodlash algoritmi

Nemis tili = Dekodieralgorithm

3.50 Dekoder

Skanerdan proporsional elektr signallarini tanib olish yoki kompyuterga mos keladigan ma'lumotlarga o'tkazadigan elektron yig'ilma

Fransuz tili = dekodeur

Nemis tili = dekodeur

3.51 Densitometr

Yorug'likning material orqali o'tishini yoki undan qaytishini o'lchaydigan asbob
Kalibrlangan fotometr uzatilgan yoki qaytgan yorug'likni tushayotgan yorug'lik bilan taqqoslaydi va natija foizli qaytish yoki zichlik sifatida ko'rsatilishi mumkin.

Fransuz tili = densitometre

Nemis tili = Densitometer

3.52 Zichlik (optik)

Uzatilgan yoki qaytgan yorug'lik va tushayotgan yorug'lik o'rtasidagi munosabatning o'lchovi, ularning nisbati logarifmlari sifatida ifodalanadi:

Optik zichlik = $\log_{10} (I/T)$,

bu yerda:

I = Hodisa yorug'ligi

T = uzatilgan yoki qaytgan yorug'lik.

Fransuz tili = densite (optique)

Nemis tili = optische Dichte

3.53 Maydon chuqurligi

Berilgan xarakteristikalar belgisini skaner ishonchli o'qiy oladigan masofalar diapazoni.
Skanerning optik tashlashi ayirilgan diapazoniga teng. Optik otish, masofa, o'qish masofasini ko'ring.

Fransuz tili = profondeur de champ

Nemis tili = Tiefenscharfe

3.54 Diffuz aks ettirish

Yorug'likning barcha yo'nalishlarda qaytishi. Yaltiroq bo'lmagan yuzalar yorug'likni shu tarzda aks ettiradi, yaltiroq yuzalar esa ko'zguli aksni hosil qiladi.

Fransuz tili = reflexion diffuse

Nemis tili = diffuse Reflexion (Streulicht)

3.55 Raqamli

Uzluksiz o'zgaruvchan analog shaklda emas, balki binar shaklda taqdim etiladi.
Integratsiyalashgan san'at asari kontekstida, uzluksiz tasvir emas, balki bir qator diskret nuqtalar tomonidan ishlab chiqarilgan.

Fransuz tili = digital

Nemis tili = digital

3.56 Diskret kod

Belgi belgilari orasidagi bo'shliqlar (belgilararo bo'shliqlar) har bir belgi ustun bilan boshlanadigan va tugaydigan ma'lumotga ega bo'lmagan simvologiya. Uzluksiz kodni taqqoslash.

Fransuz tili = code a barres discontinue

Nemis tili = diskreter Code

3.57 Nuqtali kod

Matritsa simvollarining kichik to‘plami, unda alohida modullar hech qanday axborot mazmuniga ega bo‘lmagan aniq bo‘shliq bilan o‘ralgan.

Fransuz tili = code a points

Nemis tili = Dot Code

3.58 EAN

EAN Xalqaro uchun qisqartma. Shuningdek, ushbu organning xususiyatlariga muvofiq iste’mol mahsulotlarini belgilash uchun ishlatiladigan shtrix-kod ramziga ishora qilish uchun ishlatiladi.

Fransuz tili = EAN

Nemis tili = EAN

3.59 Samarali diafragma

Qaytarilgan yorug‘likni qabul qilish uchun skaner yoki shunga o‘xshash qurilmaning ko‘rinadigan ko‘rish maydoni va skanerning fizik aperturasi bilan aniqlanadi.

Fransuz tili = ouverture effective

Nemischa = Blendebffnung

3.60 Element

Shtrix-kod belgisidagi bitta ustun yoki bo‘shliq. Alohida elementlarning kengligi modullarda yoki X o‘lchamning karalilarida ifodalanishi mumkin.

Fransuz tili = element

Nemis tili = Element

3.61 Kodlamoq

Kod shakliga keltiring.

Fransuz tili = kodlovchi

Nemis tili = codieren

3.62 O‘chirish

Almashtirish xatosi yoki noto‘g‘ri kodlashdan farqli o‘laroq, fizik jihatdan yetishmayotgan belgi yoki kodlanmagan belgi bilan ifodalangan xatolik turi.

Fransuz tili = effacement

Nemis tili = Auslbschung

3.63 Xatolarni tuzatish

Xatoliklarni aniqlash va tuzatish imkonini beruvchi matematik protsedura.

Fransuz tili = correction d’erreur

Nemis tili = Fehlerkorrektur

3.64 Xatolarni tuzatish darajasi

Simvolologiyadagi xatolarni tuzatish qobiliyati darajasi, bu yerda u tuzatilmaydi, lekin foydalanuvchining tanloviga bo‘ysunadi.

Fransuz tili = niveau de correction d’erreur

Nemis tili = Fehlerkorrekturgrad

3.65 Kengaytirilgan ASCII

ISO 8859 ga muvofiq 0 dan 255 gacha qiymatlarni beruvchi 8 bitda kodlangan kengaytirilgan kodlar to‘plami.

Fransuz tili = ASCII etendu

Nemis tili = erweiterter ASCII

3.66 Ko‘z bilan o‘qish mumkin bo‘lgan personaj

Odam o‘qiy oladigan personajni ko‘ring.

Fransuz tili = caractere signifiant

Nemis tili = Klarschriftzeichen

3.67 Ko‘rish maydoni

Bitta skanerlashda o‘qilishi mumkin bo‘lgan shtrix-kodning uzunligi. Sehrli tayoqcha skanerlari va skaner nurini ramz bo‘ylab oddiy usulda ko‘chirish kerak bo‘lgan boshqa qurilmalar uchun ko‘rish maydoni operatorning tekis skanerlash qobiliyatining funksiyasidir.

Fransuz tili = champ de vision

Nemis tili = Lesehohe/Lesebreite

3.68 To‘ldiruvchi belgi

Istalgan uzunlikka erishish uchun ma’lumot elementini uzaytirish uchun belgi kiritildi. (Shuningdek, hoshiya belgisi.)

Fransuz tili = caractere de remplissage

Nemis tili = Fiillzeichen

3.69 Film ustasi

Filmdagi shtrix-kod ustasi.

Fransuz tili = filmmeyster

Nemis tili = Filmmeyster

3.70 Qidiruvchi grafik kalit

Ramzlardagi o‘ziga xos naqsh, ramz qoidalariga mos keladigan ramzlarni ko‘rish maydonida topish uchun ishlatiladi.

Fransuz tili = configuration de repere

Nemis tili = Suchmuster

3.71 Fiksirlangan nur skaneri

Skanerlash harakatiga erishish uchun shtrix-kod belgisining dastakka nisbatan harakatiga tayangan holda belgilangan yo‘nalishda yorug‘lik nuri chiqariladigan skanerlash qurilmasi.

Fransuz tili = analyseur a rayon fixe

Nemis tili = Abstandsleser

3.72 O‘zgarmas paritet

Agar har bir belgi belgisi bir xil (juft yoki toq) juftlikka ega bo‘lsa, shtrix-kod belgisi yoki belgining belgilangan qismi belgilangan juftlikka ega bo‘ladi.

Fransuz tili = parite fixe

Nemis tili = feste Paritat

3.73 Yassi “flat-bed” skaner

Ko‘p yo‘nalishli skaner, unda skanerlovchi nur (lar) oyna yoki tirqish (lar) orqali yuqoriga yo‘naltiriladi va uning ustidan shtrix-kod belgisi o‘tkaziladi.

Fransuz tili = analyseur a plat

Nemis tili = Flachbettscanner

3.74 Shrift

Ma’lum bir uslub va grafik turdagi o‘lchamdagi belgilar to‘plami. Xuddi shunday, buyurtma bosma uskunasi simvol uchun shtrix-kod belgi belgilari to‘plamiga murojaat qilish uchun ham ishlatiladi.

Fransuz tili = politsiya

Nemis tili = Schriftart

3.75 Geliyli neon lazeri (He Ne lazeri)

Shtrix-kod skanerlarida keng qo‘llaniladigan lazer turi. U 632,8 nm to‘lqin uzunligida ko‘rinadigan kogerent qizil yorug‘lik chiqaradi.

Fransuz tili = lazerli geliy-neon

Nemis tili = Geliy-neon-lazer

3.76 Inson uchun tushunarli personaj

Mashinada o‘qiladigan tasvirdan farqli o‘laroq, standart ko‘z bilan o‘qiladigan alifbo yoki raqamlarda ustunli kodlangan ma’lumotlar belgisini yoki ma’lumotlarni tekshirish belgisini taqdim etish.

Fransuz tili = caractere signifiant

Nemis tili = Klarschriftzeichen

3.77 Yaxlit ishlangan namuna

shtrix-kod belgisi va boshqa grafikalar birgalikda elektron vositalar yordamida ishlangan namuna.

Fransuz tili = dessin integre

Nemis tili = integriertes Design

3.78 Belgilar orasidagi bo‘shliq

Iskret shtrix-kod simvolologiyasida bitta belgi belgisining oxirgi ustuni va keyingisining birinchi ustuni orasidagi bo‘shliq. Diskret kod, uzluksiz kodga qarang.

Fransuz tili = espacement entre les caractères

Nemis tili = Trennticke

3.79 Yorliqlarni chop etish uchun mashina

Ushbu standartlar kontekstida to‘g‘ridan to‘g‘ri ma’lumotlardan ustunli kodlangan yorliqlarni ishlab chiqarish uchun qurilma

Fransuz tili = imprimante d’étiquette

Nemis tili = Etikettendrucker

3.80 Zina yo‘nalishi

Vertikal skanerlovchi nurning to‘liq belgini kesib o‘tishini ta’minlash uchun ustunlar o‘qi gorizontal bo‘lgan ustunli kod belgisining holati. Piket to‘sig‘ining yo‘nalishini taqqoslang.

Fransuz tili = orientation en échelle

Nemis tili = Leiteranordnung

3.81 Lazer (nurlanishning rag‘batlantirilgan emissiyasi bilan yorug‘likni kuchaytirish)

Monoxromatik kogerent yorug‘likning intensiv nurini hosil qilish uchun qurilma

Fransuz tili = lazer

Nemis tili = Lazer

3.82 Lazerli diod

Yorug‘lik manbai sifatida qattiq jisimli komponentdan foydalanuvchi lazer qurilmasi

Fransuz tili = diodli lazer

Nemis tili = Lazer-diod

3.83 Lazerli o‘ymakorlik

To‘g‘ridan to‘g‘ri belgilanadigan buyumga grafik tasvirlarni o‘yib olish uchun lazer nurining jamlangan issiqligidan foydalanadigan qurilma

Fransuz tili = graveur a laser

Nemis tili = Lazer-Gravurgerat

3.84 Lazerli skaner

Yorug‘lik manbai sifatida lazer nuridan foydalanadigan shtrix-kodlarni skanerlash qurilmasi

Fransuz tili = analyseur a laser

Nemis tili = Laserskaner

3.85 Qulf personaji

Bir kod to‘plamidan boshqasiga o‘tish uchun ishlatiladigan simvol belgi. Kod to‘plami boshqa qulf yoki siljish belgisi aniq ishlatilmaguncha yoki belgining oxiriga yetmaguncha amal qiladi.

Fransuz tili = caractere de basculement permanent

Nemis tili = Wechselzeichen

3.86 Yetakchi nollar

Sonning chap tomonidagi nollar.

Fransuz tili = zeros de tete

Nemis tili = fiihrende Nullen

3.87 LED (yorug'lik chiqaruvchi diod)

Elektr stimulyatsiyasi natijasida o'zining kimyoviy tarkibi bilan belgilanadigan to'lqin uzunligida yorug'lik chiqaradigan yarimo'tkazgich Bir qator qurilmalar mavjud bo'lib, ularning har biri spektrda 600 nm (ko'rinadigan qizil) va 900 nm (infraqizil) oralig'idagi cho'qqi to'lqin uzunligiga ega. U odatda tayoqcha, CCD va slot tipidagi shtrix-kod o'quvchilarida yorug'lik manbai sifatida ishlatiladi.

Fransuz tili = LED (electroluminescente diode)

Nemis tili = LED (lichtemittierende Diode)

3.88 Avtoraqam

Ishlatilishidan qat'i nazar, yorliq (yoki shunga o'xshash mahsulot) emitenti tomonidan belgilangan va mahsulotdan, uning yo'nalishidan qat'i nazar, kuzatuvchanlikni ta'minlash uchun subyektga qo'llanadigan va yaroqlilik muddati davomida amal qiladigan unikal raqam.

Fransuz tili = numero matrikula

Nemis tili = Identifikationsschliissel fiir

Transport vositalari

3.89 Yengil chegara

Sokin zonaga qarang.

Fransuz tili = marge claire

Nemis tili = Hellzone

3.90 Yorug'lik qalamchasi (yorug'lik tayoqchasi)

Simvolni dekodlash uchun simvol orqali uzatilishi kerak bo'lgan shtrix-kodni o'qish uchun qo'lda ishlatiladigan qurilma.

Fransuz tili = crayon-lecteur, crayon-optique

Nemis tili = Lesestift, Lichtstift

3.91 Chiziqli simvollar

Simvol bir qator simvol belgilaridan tashkil topgan shtrix-kod simvolologiyasi. Ko'p qatorli simvollarini taqqoslang.

Fransuz tili = systeme de symbolisation lineaire

Nemis tili = linear Symbologie

3.92 Kattalashtirish faktori

Doimiy multiplikator shtrix-kod belgisining nominal o'lchamlariga u ishlab chiqarilishi kerak bo'lgan haqiqiy o'lchamlarni olish uchun qo'llaniladi.

Fransuz tili = factor de grossissement

Nemis tili = VergroSerungsfaktor

3.93 Matritsa simvolologiyasi

Vizual skanerlash tizimi tomonidan olish uchun ma'lumotlarni taqdim etish uchun muntazam naqshdagi ko'pburchak yoki doiraviy elementlar to'plami.

Fransuz tili = systeme de symbolisation matricielle

Nemis tili = Matrix-Symbologie

3.94 Xabarni qo'shish

Tuzilgan ilovani ko'rish

Fransuz tili = structure d'association

Nemis tili = Nachrichtenverkettung

3.95 Noto'g'ri o'qilgan (noto'g'ri o'qilgan, xato skanerlangan)

Shtrix-kod belgisida kodlangan ma'lumotlar va shtrix-kod o'qigidan olingan ma'lumotlar o'rtasidagi nomutanosiblik. Algoritmtdagi test protseduralarida xatolik aniqlanmaydi. Chiqish ma'lumotlari yaroqli ma'lumotlarga xato mos kelishi mumkin. O'qilmaganlarni taqqoslash.

Fransuz tili = lecture erronee

Nemis tili = Falschlesung

3.96 Modulli simvol

Simvol belgilari nominal kengliklari X o'lchami yoki modul kengligining butun karallilari bo'lgan elementlardan tashkil topgan shtrixli kod simvolligi, qarang: modul, (n,k) simvolligi.

Fransuz tili = systeme de symbolisation modulaire

Nemis tili = modulare Symbologie

3.97 Modul

1) Chiziqli yoki ko'p qatorli shtrix-kod simvolologiyasida belgi belgisidagi nominal o'lchov birligi. Ba'zi simvolologiyalarda elementlarning kengliklari bitta modulning karallilari sifatida ko'rsatilishi mumkin. X o'lchamga teng.

2) Matritsa simvolologiyasida kod so'zning bitini kodlash uchun ishlatiladigan bitta katak yoki element.

Fransuz tili = modul

Nemis tili = modul

3.98 Modul

Odatda modul-10, modul-103 va boshqalar shaklida qo'llaniladi. Ba'zi shtrix-kod belgilari uchun tekshirish belgisini hisoblash uchun qo'llaniladigan algoritm turi.

Fransuz tili = modul

Nemis tili = Modulo

3.99 Harakatlanuvchi nur skaneri

Skanerlovchi qurilma, unda skanerlovchi nur mexanik yoki elektron vositalar bilan supuriladi.

Fransuz tili = analyseur a balayage

Nemis tili = Scanner mit bewegtem Strahl

3.100 Ko'p qatorli simvologiya (shuningdek, taxlangan simvologiya) simvol ikki yoki undan ortiq vertikal qo'shni simvol belgilaridan iborat bo'lgan shtrix-kod simvologiyasi. Chiziqli simvollarni taqqoslang.

Fransuz tili = system de symbolisation multi-line

Nemis tili = mehrzeilige Strichcodesymbologie

3.101 Nanometr

yorug'likning to'lqin uzunligini (va shuning uchun rangini) aniqlash uchun ishlatiladigan o'lchov birligi. Bir nanometr - bu metrning milliondan bir qismi (10^{-9} metr) yoki 10 angstrom. Qisqartmasi: nm.

Fransuzcha = nanometr

Nemis tili = nanometer

3.102 (n,k) simvollari

Shtrix-kod simvollari sinfi, unda har bir belgi belgisi eni bo'yicha n ta moduldan iborat va k ta shtrix va bo'shliq juftlaridan tashkil topgan. Bularning to'plami n,k,m simvologiyalar sinfidir, bu yerda m modullardagi elementning maksimal kengligini ifodalaydi. Modul, modulli simvolga qarang.

Fransuz tili = systeme de symbolisation (n,k)

Nemis tili = (n,k) Symbologie

3.103 Nominal

Belgilarning belgilarini tashkil etuvchi elementlarning belgilangan parametrlarining "standart" yoki "ideal" qiymatlarini bildiradi.

Fransuz tili = nominal

Nemis tili = NominalgroRe

3.104 O'qilmagan (o'qilmagan, tekshirilmagan)

Nosoz kod, noto'g'ri joylashuv yoki skanerlash tezligi, skanerning muvaffaqiyatsizligi yoki operator xatosi tufayli shtrix-kod belgisi skanerlanganda ma'lumot chiqmasligi. Qiyoslash xato o'qilgan.

Fransuz tili = non-lecture

Nemis tili = Nichtlesung

3.105 Raqamli

Faqat raqamlarni o'z ichiga olgan belgilar to'plamini bildiradi.

Harf va raqamlarni taqqoslang.

Fransuz tili = numeric

Nemis tili = numerisch

3.106 Ko'p yo'nalishli

Hamma yo'nalishda. Mos skaner bilan istalgan yo'nalishda skanerlanishi mumkin bo'lgan belgilarga yoki bunday skanerga ishora qilish uchun ishlatiladi.

Fransuz tili = omnidirectionnel

Nemis tili = omnidireksion

3.107 Har tomonlama skaner

Tekis yotoq skaneri kabi skaner, skanerning chiqish oynasiga parallel yoki yaqin parallel tekislikdagi yo'nalishidan qat'i nazar belgilarni o'qiy oladi.

Fransuz tili = analyseur omnidirectionnel

Nemis tili = omnidireksioner skaner

3.108 Buyurtma asosida chop etish

Shtrix-kod belgilarini va boshqa narsalarni materialni qo'llash yoki foydalanish uchun talab qilinishidan oldin darhol chop etish, odatda kompyuter bilan boshqariladigan printer yordamida.

Fransuz tili = impression a la demande

Nemis tili = Vor-Ort-Druck

3.109 Xiralik

Moddaning yorug'likning undan o'tishiga to'sqinlik qilish xususiyati. Substratning xiraligi substratning orqa tomonidan yoki uning ostidagi har qanday moddaning ko'rinishiga ta'sir qiladi. Siyohning shaffofligi taglik orqali ko'rinishni aniqlaydi.

Fransuz tili = opacit

Nemis tili = Opazit

3.110 Ochiq ilova muhiti (tizim)

Mustaqil taraflar erkin ishtirok etishi mumkin bo'lgan va ikki tomonlama kelishuvlar zarur bo'lmagan ariza. Yopiq ilova muhitini taqqoslash.

Fransuz tili = environnement d'application ouvert

Nemis tili = offenen Anwendungsumgebung

3.111 Ochiq tizim

Ochiq ilova muhiti bilan tanishish.

Fransuz tili = sistema ouvert

Nemis tili = offense System

3.112 Optik otish

Berilgan xarakteristikalar belgisi uchun skanerlash qurilmasining yuzidan maydon chuqurligining boshigacha bo'lgan masofa. Maydon chuqurligi, masofa, o'qish masofasini taqqoslang.

Fransuz tili = distance optique

Nemis tili = optische Unscharfebereich

3.113 Yo'nalish

Ma'lum bir yo'nalish yoki tekislikka nisbatan joylashuvi. Narvon oriyentatsiyasi, piket devori oriyentatsiyasiga qarang.

Fransuz tili = oriyentatsiya

Nemis tili = Ausrichtung

3.114 Oriyentatsiya namunasi

Simvolning fazoviy yo‘nalishini aniqlash uchun ishlatiladigan simvolologiyadagi qorong‘u va yorug‘ modullarning o‘ziga xos fazoviy joylashuvi.

Fransuz tili = oriyentatsion fazo

Nemis tili = Lagemuster

3.115 Tebranuvchi ko‘zgu skaneri

Bitta nurli skaner bilan qo‘shimcha oyna tekislikda skaner nuriga nisbatan to‘g‘ri burchaklarda tebranadi va (masalan) gorizontal ko‘rish maydonini vertikal ravishda yuqoriga va pastga supurishga olib keladi.

Fransuz tili = analyseur a miroir oscillant

Nemis tili = Schwingspiegelscanner

3.116 Chiqish qurilmasi

Integratsiyalashgan san‘at asari kontekstida, san‘at asarini ishlab chiqarish uchun ishlatiladigan kompyuter tomonidan boshqariladigan uskunaning yakuniy qismi, odatda tasvir qo‘yuvchi yoki silindr o‘ymakorligi.

Fransuz tili = appareil de sortie

Nemis tili = Ausgabegerat

3.117 Tepada

Shtrix-kod belgisining bir qismi belgiga yaroqli tuzilmani berish uchun ma’lumotlarni kodlaydigan belgi belgi belgilariga qo‘shimcha ravishda talab qilinadi. U yordamchi belgilar va belgilarni tekshirish belgilaridan iborat.

Fransuz tili = caractères complementaires

Nemis tili = Uberhang

3.118 Bosib chiqarish

Oldindan chop etilgan materialga chop etish.

Fransuz tili = ortiqcha taassurot

Nemis tili = Uberdruck/Eindruck

3.119 Belgi

To‘ldiruvchi belgisiga qarang.

Fransuzcha = caractere de remplissage

Nemischa = Pad-Zeichen

3.120 Blokcheyn kodi

Kodli so‘z istalgan belgi tuzilishiga erishish uchun kodli so‘z ketma-ketligini uzaytirish yoki belgi imkoniyatlarini to‘ldirish uchun kiritilgan kodli so‘z.

Fransuz tili = mot code de remplissage

Nemis tili = Pad-Codewort

3.121 Tenglik

Shtrix-kodlarda o‘z-o‘zini tekshirish mexanizmi sifatida qo‘llaniladigan belgilarni "toq" (tarkibida toq sondagi ikkilik) yoki "juft" (tarkibida juft sondagi ikkilik) kabi kodlash tizimi. Barcha bitlarning yig‘indisini har doim toq yoki har doim juft qilish uchun paritet bit (paritet paneli yoki moduli) kodlangan belgiga kiritilishi mumkin, bu esa asosiy tekshiruv vazifasini bajaradi.

Fransuz tili = paritet

Nemis tili = Paritat

3.122 Fotometr

Belgilangan to‘lqin uzunliklarida yorug‘lik intensivligini o‘lchash uchun ishlatiladigan asbob Shuningdek, densitometrqa qarang.

Fransuz tili = fotometr

Nemis tili = Fotometr

3.123 Piket panjarasi yo'nalishi

Shtrix-kod belgisining gorizontal skanerlovchi nurning to'liq belgini kesib o'tishini ta'minlash uchun shtrixlar o'qi vertikal bo'lgan holati. Narvon yo'nalishini taqqoslash.

Fransuz tili = orientation en piquets de cloture

Nemis tili = Zaunanordnung

3.123 Piket panjarasi yo'nalishi

Shtrix-kod belgisining gorizontal skanerlovchi nurning to'liq belgini kesib o'tishini ta'minlash uchun shtrixlar o'qi vertikal bo'lgan holati. Narvon yo'nalishini taqqoslash.

Fransuz tili = orientation en piquets de cloture

Nemis tili = Zaunanordnung

3.124 Pitch

Shtrix-kod belgisining shtrixlar balandligiga parallel o'q atrofida aylanishi. Taqqoslash qiyshayish, egilish.

Fransuz tili = assiette

Nemis tili = Drexovinkel

3.125 Pikel

Boshqalar bilan birlashtirilganda to'liq grafik tasvirni hosil qiladigan eng kichik tasvir elementi. ("rasm elementi"dan)

Fransuz tili = piksel

Nemis tili = Pikel

3.126 Bosma kontrast signali (PCS)

Yorug'lik va qorong'ulik elementlari aks ettirishlari orasidagi nisbiy farqning o'lchovi (quyidagi formulada mos ravishda R va R):

$$PCS = (R_L - R_D) / R_L.$$

Aks ettirish farqini taqqoslang.

Fransuz tili = contraste de lecture (PCS)

Nemis tili = Druckkontrast-signal (PCS)

3.127 Chop etish yo'nalishi

Bosmaxona orqali harakatlanayotgan bosma tasvirning yo'nalishi.

Fransuz tili = sens d'impression

Nemis tili = Druckrichtung

3.128 Chop etish foyda/zarar

Ko'paytirish va chop etish jarayonlarining ta'siri tufayli ustun kengligining o'sishi/kamayishi.

Fransuz tili = gain/perte a 1' impression

Nemis tili = DruckzuwachsZ-verlust

3.129 Chop etish sifati

Bosilgan optik belgining o'lchami, aks ettirish qobiliyati, qirralarning g'adir-budirliqi, dog'lar, bo'shliqlar va boshqalar kabi unga qo'yiladigan talablarga qay darajada javob berishi skanerning ishlashiga ta'sir qiladi. Tasdiqlash bilan tanishish.

Fransuz tili = qualite d'impression

Nemis tili = Druckqualität

3.130 Chop etish qobiliyati o'lchagichi

Bosma sifatini baholash yoki nazorat qilish uchun taglikka bosilgan maxsus kalibrlangan belgilar seriyasi.

Fransuz tili = indicateurs d'impression

Nemis tili = Druckqualitätstestmarke

3.131 Chop etish imkoniyati tekshiruvi

Chop etish sifatini tekshirish.

Fransuz tili = test d’impression

Nemis tili = Druckqualitatstest

3.132 Sokin zona

Shtrix-kod belgisini o‘rab olishi va, xususan, boshlanish belgisigacha borishi va to‘xtash belgisiga ergashishi kerak bo‘lgan xalaqit beruvchi belgilardan xoli hudud.

Yengil chegara yoki tiniq hudud deb ham ataladi.

Fransuz tili = marja

Nemis tili = Hellzone

3.133 Diapazon

Skannerlash qurilmasi berilgan xarakteristikalar belgisini o‘qiy oladigan maksimal masofa. Optik uloqtirish va maydon chuqurligi yig‘indisiga teng. Maydon chuqurligi, optik otish, o‘qish masofasini ko‘ring.

Fransuz tili = portee

Nemis tili = Entfernung

3.134 Rastrli skaner

Bir nechta parallel skanerlovchi nurlarni chiqaruvchi harakatlanuvchi nur skaneri.

Fransuz tili = analyseur a trame

Nemis tili = Rasterskaner

3.135 O‘qish masofasi

Skanner chiqish oynasidan skaner belgilarni ishonchli o‘qiy oladigan masofa (yoki masofalar diapazoni). Minimal o‘qish masofasi optik uloqtirishga teng va maksimal o‘qish masofasi skaner diapazoniga teng. Maydon chuqurligi, optik otish, masofani ko‘rish.

Fransuz tili = distance de lecture

Nemis tili = Liseabstand

3.136 Ortiqchalik

Bunda axborotni o‘qish yoki muvaffaqiyatli yetkazish ehtimolini oshirish uchun axborot takrorlanadi. Shtrixli kod belgisida ustunlarning balandligi belgi orqali bir nechta skanerlash yo‘llarining mavjudligini ta’minlash orqali vertikal ortiqchalikni ta’minlaydi, ulardan faqat bittasi nazariy jihatdan to‘liq dekodlash uchun zarur.

Fransuz tili = redondance

Nemis tili = Redundanz

3.137 Reed-Solomon xatolarini tuzatish kodi

Chiziqli, xatolarni tuzatish, bloklash kodi, belgilar xatolarini tuzatish uchun mos keladi, bu esa, ustunli yoki matritsali kodlarda, belgining bir qismini o‘chirish yoki olib tashlash bo‘lishi mumkin.

Fransuz tili = code de correction d’erreur Reed Solomon

Nemis tili = Reed-Solomon Error Correction Code

3.138 Havola kodini yechish algoritmi

Bardoshlilik, dekodlanish qiymatlari va boshqalarni keltirib chiqarish uchun asos sifatida simvolistika spetsifikatsiyasida keltirilgan dekodlash algoritmi.

Fransuz tili = algorithme de decodage de reference

Nemis tili = Referenzdecodieralgorithmus

3.139 Referent aks etgan oqim

Magniy oksidi yoki bariy sulfat fotometrik standarti bilan aks ettirilgan nurlanish quvvati.

Fransuz tili = flux reflechi de reference

Nemis tili = ReferenzreflexionsflufS

3.140 Ma’lumot chegarasi

Dekodlash algoritmda ikkita mumkin bo'lgan qiymatlardan birini tanlash uchun qaror qabul qilinadigan tayanch nuqta.

Fransuz tili = seuil de referens

Nemis tili = Referenzschwelle

3.141 Aks ettirish

1) Ma'lum bir to'lqin uzunligidagi yorug'lik miqdori yoki sirtidan qaytgan to'lqin uzunliklari diapazoni.

2) Aks ettirish (ba'zan aks ettirish koeffitsiyenti deb ataladi) 0 dan 1 gacha bo'lgan shkalada ma'lum bir ilova spetsifikatsiyasida ko'rsatilgan yorug'likning to'lqin uzunligi yoki o'tkazish kengligida (spektral javob) o'lchanadi. Qaytaruvchanlik = R/I

bu yerda:

R = qaytgan yorug'lik

I = tushayotgan nur

Bariy sulfat yoki magniy oksidi "mukammal" etalon oq standartlari sifatida ishlatiladi (sof oqning mukammal standarti yorug'likning har qanday to'lqin uzunligida 1,00 ga teng qaytishga ega bo'ladi). Vakuumda hech qanday yorug'likning yo'qligi etalon qora standart sifatida ishlatiladi. Namunalar (masalan, tagliklar, bo'yoqlar va boshqalar) shunga o'xshash yorug'lik ostida standartlarga muvofiq sinovdan o'tkaziladi.

Fransuz tili = reflexion

Nemis tili = Reflexion

3.142 Akslantirish farqi

Shtrix-kod belgisining yorug'lik va qorong'ulik elementlari aks ettirishlari orasidagi farq.

Fransuz tili = difference de reflexion

Nemis tili = Reflexionsdifferenz

3.143 Qaytarish koeffitsiyenti

Qaytarilgan oqimning etalon qaytarilgan oqimga nisbati.

Fransuz tilida = factor de reflexion

Nemis tili = Reflexionsfaktor

3.144 Qaytgan oqim

Namuna tomonidan aks ettirilgan nurlanish quvvati.

Fransuz tili = flux reflechi

Nemis tili = Refleksiylarr

3.145 Qaror

Uskuna bo'lagi ishlab chiqaradigan yoki ajrata oladigan tasvir tafsilining nozikligi o'lchovi. Muayyan qurilma yoki usul tomonidan ishlab chiqarilishi yoki muayyan skaner tomonidan muvaffaqiyatli skanerlanishi mumkin bo'lgan eng tor ustun o'lchami.

Fransuz tili = resolution

Nemis tili = Auflosung

3.146 Qator

Boshlang'ich naqsh, bir qator belgi belgilari va to'xtash naqshini o'z ichiga olgan ko'p qatorli simvolli komponentlarning lateral to'plami.

Fransuz tili = diapazonii

Nemis tili = Zeile

3.147 Qks ettirish profilini skanerlash

Simvolni skanerlovchi qurilma tomonidan ishlab chiqarilgan analog to'lqin shaklini ifodalovchi simvol orqali skanerlash yo'li bo'ylab masofa bilan aks ettirishdagi variatsiyalar grafigi.

Fransuz tili = profil de reflexion du balayage

Nemis tili = Scan-Reflexionsprofil

3.148 Skaner

Optik axborotni (masalan, bosma shtrix-kodni) keyinchalik dekodlash va kompyuterga uzatish uchun elektr signallariga aylantiradigan elektron qurilma. Shtrixli kodni o'qish vositasi, dekoderga ham qarang.

Fransuz tili = analyseur

Nemis tili = Scanner

3.149 Oynani skanerlash

Simvollarni o'qish mumkin bo'lgan kontaktsiz skanerning chiqish oynasi oldidagi butun maydon. Samarali o'qish zonasi deb ham ataladi.

Fransuz tili = fenetre (zone) de balayage

Nemis tili = Lesefenster

3.150 O'z-o'zini tekshirish (belgilarni o'z-o'zini tekshirish)

Simvolologiyaning xossasi bo'lib, unga ko'ra kodning har bir belgisiga tekshirish algoritmi qo'yiladi; keyin almashtirish xatolari faqat bitta belgi ichida ikkita yoki undan ortiq alohida bosma nuqsonlari paydo bo'lgan taqdirdagina sodir bo'lishi mumkin. O'z-o'zini tekshirmaydigan kodlar odatda kodlangan ma'lumotlarga tekshirish belgisiga ega bo'ladi.

Fransuz tili = auto-controle

Nemis tili = selbsttiberpriifend

3.151 O'zgaruvchan belgi

Simvol belgi, u bitta belgi uchun bir kod to'plamidan boshqasiga o'tish uchun ishlatiladi yoki "ikki marta siljish" yoki "uch marta siljish" belgilarida, mos ravishda ikki yoki uch belgi uchun, shundan so'ng ma'lumotlar kodlanishi avtomatik ravishda siljish chaqirilgan kod to'plamiga qaytadi.

Fransuz tili = caractere de basculement transitoire

Nemis tili = Umschaltzeichen

3.152 Qisqa o'qish

Bir xil yoki turli xil simvollardan iborat uzunroq simvol ichida ko'rinishdan to'g'ri keladigan qisqaroq belgini o'qish.

Fransuz tili = lecture incomplete

Nemis tili = Teillesung

3.153 Sanasigacha ko'rsatish

Taglik ostidagi qoramtir yuza yoki naqshning belgi yoki taglikning aks ettirish qiymatiga ta'siri. Yopishqoqlikni taqqoslang.

Fransuz tili = transparence

Nemis tili = Durchscheinen

3.154 Bir qatorli (nurli) skaner

Bunda yorug'lik nuri bitta yo'lni kesib o'tib, bir o'lchovli ko'rish maydonini beradi

Fransuz tili = analyseur a ligne (faisceau) unikal

Nemis tili = Einstrahlscanner

3.155 Qiyshaymoq

Shtrix-kod belgisining simvol eniga parallel o'q atrofida aylanishi. Pitch, qiyalikni taqqoslash.

Fransuz tili = oblique

Nemis tili = Neigungswinkel

3.156 Slot-rider

Shtrix-kodli materialni kontaktga yaqin shtrix-kodli o'quvchi o'rnatilgan tirqishdan o'tkazishni talab qiluvchi shtrix-kodli kodni o'qish qurilmasi. Qurilma shtrix-kod belgisining yupqa taglik chetiga nisbatan belgilangan joyda bo'lishini talab qiladi. Slot skanerini taqqoslash.

Fransuz tili = lecteur a fente

Nemis tili = Schlitzleser

3.157 Slot skaneri

Ta'rif elektron savdo shoxobchalari ilovalari uchun ishlatiladigan ma'lum bir turdagi ko'p yo'nalishli skanerga qo'llaniladi, unda tirqishli nurlar tirqishga yoki tirqishlar naqshlariga o'xshash oyna orqali yo'naltiriladi.

Fransuz tili = analyseur a fente

Nemis tili = Schlitzscanner

3.158 Makon

Shtrix-kod belgisidagi ustunlar orasidagi nisbatan yuqori aks ettirish sohasi.

Fransuz tili = espace

Nemis tili = Lticke, Zwischenraum

3.159 Dog'

Spot bilan tanishing.

Fransuz tili = tache

Nemis tili = Farbfleck

3.160 Spektral javob

Kaner yoki boshqa qurilmaning turli to'lqin uzunlikdagi yorug'likka sezgirligi.

Fransuz tili = reponse spectrale

Nemis tili = Spektralempfindlichkeit

3.161 Ko'zguli aks ettirish

Normalga nisbatan qaytish burchagi normalga tushish burchagiga teng bo'lgan sirtidan qaytish. Diffuz qaytishni taqqoslang.

Fransuz tili = reflexion speculaire

Nemis tili = Spiegelung

3.162 Dog'

Yuqori aks ettirish uchun mo'ljallangan ramz sohasidagi siyoh yoki ifloslik belgisi yoki boshqa past aks ettirish sohasi. Bo'shliqni taqqoslash.

Fransuz tili = tache

Nemis tili = Fleck

3.163 Taxlangan simvol

Ko'p qatorli simvollarga qarang.

Fransuz tili = system de symbolisation empilee

Nemis tili = gestapelte Symbologie

3.164 Belgi/qolipni boshlash

Shtrix-kod belgisining boshlanishini (chap qo'l tomonini) ko'rsatadigan yordamchi belgi.

Fransuz tili = borne de debut de lecture

Nemis tili = Startzeichen

3.165 Belgi/qolipni to'xtatish

Shtrix-kod belgisining oxirini (o'ng tomonini) ko'rsatadigan yordamchi belgi.

Fransuz tili = bome de fin de lecture

Nemis tili = Stoppzeichen

3.166 Tuzilgan ilova

Ikki yoki undan ortiq belgidan iborat ma'lumotlarni oldindan belgilangan ketma-ketlikda birlashtirish, bu ma'lumotlarni bitta xabar sifatida qayta ishlash imkonini beradi. Konkatenatsiya, xabarni qo'shish.

Fransuz tili = structure d'association

Nemis tili = strukturierte Verkettung

3.167 Almashtirish xatosi

Shtrix-kod belgisi o‘qilganda noto‘g‘ri yozilgan belgi. Qiyoslash xato o‘qilgan, o‘qilmagan.

Fransuz tili = erreur de lecture

Nemis tili = Almashtirishlarfehlern

3.168 Taglik

Bosma material (masalan, shtrix-kod belgisi yoki OCR belgilari) yoki qoplama qo‘yilgan material yoki muhit.

Fransuz tili = support

Nemis tili = Tragematerial

3.169 Belgi

Shtrix-kod belgisiga qarang.

Fransuz tili = symbole

Nemis tili = Symbol

3.170 Belgi arxitekturasi

Shtrix-kod belgisining tuzilishi. Ramzlarga qarang.

Fransuz tili = architecture d’un symbol

Nemis tili = Symbolstruktur

3.171 Belgilarning tomonlar nisbati

Belgi balandligining belgi kengligiga nisbati.

Fransuz tili = proportion du symbole

Nemis tili = Symbol-Seitenverhältnis

3.172 Belgi belgisi

Kod so‘zning qorong‘u va yorug‘ elementlar namunasi sifatida fizik ifodalanishi. Belgi belgisi va ma’lumot belgisi yoki yordamchi belgi o‘rtasida bevosita birma-bir xaritalash bo‘lmasligi mumkin. Ma’lumotlarni aniqlash uchun zichlash qoidalari orqali dekodlash zarur.

Fransuz tili = caractere symbolise

Nemis tili = Symbolzeichen

3.173 Belgi tekshiruv belgisi

Simvollar spetsifikatsiyasida belgilangan algoritmg muvofiq shtrix-kod belgisidagi boshqa shtrix-kod belgilaridan hisoblab chiqilgan va shtrix-kodning to‘g‘ri tuzilganligi va o‘qilganligini tekshirish uchun ishlatiladigan shtrix-kod belgisi. Belgilarni tekshirish belgisi belgida kodlangan ma’lumotlarning bir qismini tashkil etmaydi.

Fransuz tili = caractere (ou cle) de contrôle symvolise

Nemis tili = Symbolprüfzeichen

3.174 Belgi kontrasti

Skanerlash aks ettirish profilida mos ravishda eng yuqori va eng past aks ettirish nuqtalari orasidagi aks ettirish farqi.

Fransuz tili = contraste du symbole

Nemis tili = Simvolkontrast

3.175 Belgi zichligi

Shtrix-kod zichligini ko‘rish.

Fransuz tili = densite du symbole

Nemis tili = Symboldichte

3.176 Belgi kengligi

Shtrix-kod belgisining umumiy kengligi, jumladan, sokin hududlar. Belgi uzunligi deb ham ataladi.

Fransuz tili = largeur du symbole

Nemis tili = Symbolbreite

3.177 Ramz

Shtrix-kod ko'rinishidagi ma'lumotlarni taqdim etishning standart vositasi Har bir ramz spetsifikatsiyasi o'ziga xos kompozitsiya qoidalari yoki ramz arxitekturasini belgilaydi.

Fransuz tili = system de symbolisation

Nemis tili = Symbologie

3.178 Ramz identifikatori

Dekoder tomonidan hosil qilingan va dekodeer tomonidan uzatilgan dekodeeangan ma'lumotlarga prefiks qo'yilgan belgilar ketma-ketligi bo'lib, u ma'lumotlar dekodeeangan simvolni aniqlaydi.

Fransuz tili = identifier du système de symbolisation

Nemis tili = Symbologie-Identifikator

3.179 Egish

Shtrix-kod belgisining taglikka perpendikulyar o'q atrofida aylanishi. Pitchni taqqoslang, og'diring.

Fransuz tili = pente, gite

Nemis = Kippwinkel

3.180 Bag'rikenglik

Ko'rsatilgan o'lchamning yoki boshqa qiymatning nominal qiymatidan ruxsat etilgan eng katta o'zgarishi.

Fransuz tili = tolerantlik

Nemis tili = Toleranz

3.181 Qisqartirish

Normal kenglikdagi, lekin pasaytirilgan balandlikdagi belgini taqdim etish.

Fransuz tili = tronkatura

Nemis tili = Hohenverkiirzung

3.182 Ikki kenglikdagi simvol

Shtrix-kod simvolologiyasi, unda belgi belgilari faqat kengligi bir-biriga doimiy nisbatda bo'lgan tor va keng elementlardan iborat.

Modulli simvollarni taqqoslash.

Fransuz tili = system de symbolisation a deux epaisseurs

Nemis tili = Zweibreiten-Symbologie

3.183 Tasdiqlash

Shtrix-kod belgisining ushbu belgi uchun spetsifikatsiyaga muvofiqqligini aniqlash uchun o'lchanadigan texnik jarayon.

Fransuz tili = verification

Nemis tili = Vermessung

3.184 Tekshiruvchi/tekshiruv vositasi

Shtrix-kod belgisining sifat atributlarini o'lchash va tahlil qilish uchun ishlatiladigan qurilma, masalan, shtrix-kod belgisi mos kelishi kerak bo'lgan standartga nisbatan shtrix-kod kengligi va sokin zona o'lchamlari, aks ettirishlar va boshqa jihatlar.

Fransuz tili = verificateur/instrument de verification

Nemis tili = StrichcodemeBgerat

3.185 VLD (ko'rinadigan lazerli diod)

Ko'rinadigan yorug'lik spektrida ishlaydigan lazerli diod

Fransuz tili = diodli lazer ko'rinadi

Nemis tili = VLD (sichtbare Laser-Diode)

3.186 Bo'sh

Past aks ettirish uchun mo'ljallangan shtrix-kod belgisining sohasida yuqori aks ettirish sohasi.

Dog', dog'ni taqqoslash.

Fransuz tili = vide

Nemis tili = Fehlstelle

3.187 Tayoqcha

Yengil pero.

Fransuz tili = crayon-lecteur

Nemis tili = Lesestift

3.18 Keng: tor nisbat

Ramzdagi kengroq elementlar kengligining tor elementlar kengligiga nisbati.

Fransuz tili = rapport large:etroit

Nemis tili = Verhältnis von Schmal zu Breit

3.189 X o'lcham

1) Shtrix-kod belgisidagi tor elementlarning ko'rsatilgan kengligi. Z o'lchamiga qarang.

2) Matritsa belgisidagi bitta elementning ko'rsatilgan kengligi.

Fransuz tili = dimension en X

Nemis tili = X-modul

3.190 Y o'lcham

Chiziqli shtrix-kod belgisidagi yoki ko'p qatorli simvoldagi qatordagi elementlarning ko'rsatilgan balandligi. Shuningdek, ustun balandligi bilan ham tanishning.

Fransuz tili = dimension en Y

Nemis tili = Y-modul

3.191 Z-o'lcham

Shtrix-kod belgisidagi tor elementlarning o'rtacha erishilgan kengligi. U ikki kenglik simvologiyalarida o'rtacha ensiz ustun kengligi va o'rtacha ensiz bo'shliq kengligi yig'indisining yarmiga teng yoki modulli simvologiyalarda har bir belgidagi modullar soniga bo'lingan o'rtacha umumiy belgi kengligining bo'linmasiga teng.

Fransuz tili = dimension en Z

Nemis tili = Z-modul

A ilova

(Ma'lumot beruvchi)

Xizmat ko'rsatish

Hali ham rivojlanayotgan texnologiyada ishlatiladigan tenninologiya ham rivojlanadi; yangi tennlar ishlatiladi va mavjud atamalarining aniq ma'nosi o'zgartirilishi mumkin. Ushbu milliy standarti CEN qoidalariga muvofiq rasman qayta ko'rib chiqilgunga qadar, yangi va o'zgartirilgan atamalarining ta'riflarini saqlab qolish uchun mas'uliyat CEN/TC225 tomonidan AIM Europega yuklatilgan bo'lib, undan so'rov bo'yicha ushbu milli standartiga muntazam ravishda yangilangan qo'shimcha olish mumkin.

B ilova

(Ma’lumot beruvchi)

TH-lingual kross-havola

Ushbu milliy standartda belgilangan atamalarning alifbo ketma-ketligi CENning uchta rasmiy tilining har birida bir xil emas. Foydalanish qulayligi uchun terminlar har bir til variantida alifbo tartibida keltirilgan. Shuning uchun har bir terminning raqamli ma’nosi har bir versiyada ham farq qiladi.

3.1	algoritm	3.1	algoritm	3.2	Algoritm
3.2	harf-raqamli	3.4	alfanumik	3.3	harf-raqamli

3.3	teshik	3.135	ocherk	3.16	Aralash
3.4	ilova standarti	3.125	qo‘llash normasi	3.4	Qo‘llash standarti
3.5	ASSII	3.18	ASSII	3.5	ASSII
3.6	o‘z-o‘zini kamsitish	3.22	o‘z-o‘zini kamsitish	3.10	Avtodiskriminatsiya
3.7	yordamchi belgi	3.31	yordamchi xarakter	3.66	Xilfszeyxen
3.8	fon	3.17	kelish rejasi	3.67	Hintergrund
3.9	bar	3.23	shkaf	3.137	Strich
3.10	shtrix-kod	3.46	ustunlarni kodlash	3.141	Shtrix-kod
3.11	Shtrix-kod belgisi	3.34	chiziqlarni belgilamoq	3.147	chiziqli kodlovchi belgi
3.12	shtrix-kod zichligi (belgi zichligi)	3.65	zich du code a barres (densite du symbol)	3.144	Strichcodedichte
3.13	Shtrix-kod ustasi	3.48	bazaviy kodni kiritish	3.143	Chiziq-kod ustasi
3.14	shtrix-kod reyderi	3.108	lecteur de code a barres	3.142	Shtrixkod-Lesegerat
3.15	shtrix-kod belgisi		simvolni barmoqlar bilan		Chiziq kodli belgi
3.16	ustun balandligi	3.166	kodlash	3.146	
3.17	ustun kengligi	3.95	hauteur de barre	3.148	Strikxohe
		3.103	largeur de barre	3.138	Strikbreyt
3.18	ustun kengligi oshi- shi/yo‘qotilishi	3.93	yutish/yo‘qotish de la largeur de barre	3.140	Strichbreitenzuwachs/
3.19	ustun kengligi	3.154	de la largeur de barre ni ka- maytirish/ko‘paytirish	3.139	-verlust
3.20	kamaytirish/oshirish	3.24	darvoza	3.165	Strichbreitenverringering/
3.21	tayanch paneli	3.25	ikki yo‘nalishli	3.11	-vergrößerung
3.22	ikki yo‘nalishli	3.26	binar	3.12	Tragerbalken/Tragerstrich
3.23	ikkilik	3.62	binar o‘nli kod (BCD)	3.13	ikki yo‘nalishli
3.24	ikkilik kodlangan o‘nli kasr (BCD)	3.169	ikkilik simbolizatsiya tizimi	3.14	ikkilik
	ikkilik simvollar		BIR OZ		binar verschlüsselte
3.25		3.27		3.15	Dezimalziffern (BCD)
3.26	BIR OZ	3.44	CCD - birlashtiruvchi zaryad dispositivi	3.18	ikkilik simvollar
3.27	CCD - zaryadlangan qurilma	3.30	xarakter	3.184	BIT, Binarzeichen
3.28	xarakter	3.100	xarakterlar o‘yini	3.185	CCD - zaryadlangan qurilma
3.29	belgilar majmuasi	3.35	xarakter de kontrol/kla de kontrold	3.112	belgi
3.30	raqam/belgini tekshirish	3.188	dam olish zonasi	3.65	Zeichensatz
3.31	toza hudud	3.176	mustahkam tizim	3.61	Priifziffer/Priifzeichen
3.32	yopiq ilova muhiti (tizim)	3.176	mustahkam tizim	3.62	Jahannam hududi
3.33	yopiq tizim	3.137	sahifa kodi	3.19	Shxossen
3.34	kod sahifasi	3.102	kod o‘yini	3.133	Anwendungsumgebung
3.35	kodlar to‘plami	3.101	jeu de caractères kodlari	3.186	geschlossenes tizimi
3.36	kodlangan belgilar to‘plami	3.120	mot de kod	3.20	Kodertabelle
3.37	kodli so‘z	3.52	ustun	3.131	spetsifikator Zeichensatz
3.38	bog‘lanish	3.54	bog‘lanish	3.175	Verkettung

3.39	uzluksiz kod	3.47	ketma-ketlikni kodlash	3.73	kontinuierlicher kodi
3.40	odatiy bosma jarayoni	3.146	odatiy bosma	3.170	tibliches Druckverfahren
3.41	burchak belgilari	3.115	tangalar markasi	3.44	Ekpunkti
3.42	CPI (bir dyuymdagi belgilar)	3.39	INI (har bir paketdagi belgilar)	3.22	CPI (Zeichen pro Zoll)
3.43	ma'lumot belgisi	3.38	ayollarga xos xususiyatlar	3.27	Datenzeichen
3.44	ma'lumotlarni tekshirish belgisi/raqami	3.36	ayollarni nazorat qilish xususiyati	3.24	Datenpr (ifzeichen/-ziffer)
3.45	ma'lumotlar kodi	3.118	mot code de donnees	3.172	verdichtetes Codewort
3.46	ma'lumotlarni zi-chlashtirish/ma'lumotlarni zi-chlashtirish sxemasi	3.53	dannelarni siqish/ sxema de compression des donnees	3.26	Datenverdichting
3.47	ma'lumotlar hududi	3.187	uyqu zonasi	3.23	Datenfeld
3.48	ma'lumotlar separatori belgisi	3.40	ayollarni ajratuvchi belgi	3.25	Datentrennzeichen
3.49	kodni yechish algoritmi	3.2	kodni yechish algoritmi	3.29	Dekodiyeralgorithm
3.50	dekoder	3.63	dekodlash	3.28	Dekoder
3.51	densitometr	3.67	densitometr	3.30	Densitometr
3.52	zichlik (optik)	3.64	zich (optik)	3.105	optik Dichte
3.53	maydon chuqurligi	3.148	chuqur chempion	3.163	Tifensharf
3.54	diffuz aks ettirish	3.156	diffuz aks ettirish	3.31	diffuz aks ettirish (Streulicht)
3.55	raqamli	3.70	raqamli	3.32	raqamli
3.56	diskret kod	3.49	kodni to'xtatish	3.33	diskreter kodi
3.57	nuqtali kod	3.50	ballni kodlash	3.34	Nuqtali kod
3.58	EAN	3.78	EAN	3.43	EAN
3.59	samarali diafragma	3.136	ochqich amal qiladi	3.17	Blendnoffnung
3.60	element	3.80	element	3.46	Element
3.61	kodlamoq	3.81	kodlovchi	3.21	kodlashtirmoq
3.62	o'chirish	3.79	yo'q qilish	3.8	Ausldschung
3.63	xatolarni tuzatish	3.58	xatolarni tuzatish	3.52	Fehlerkorrektur
3.64	xatolarni tuzatish darajasi	3.122	xatolarni tuzatish darajasi	3.53	Fehlerkorrekturgrad
3.65	kengaytirilgan ASCII ko'z bilan o'qish mumkin bo'lgan personaj	3.19	ASCII etendu xarakterli ahamiyatga ega	3.48	erveyterter ASCII Klarshriftzeichen
3.66	ko'rish maydoni	3.41	ko'zni qamashtiruvchi	3.72	Lesehohe/Lesebreite
3.67	to'ldiruvchi belgi	3.45	to'ldirish xususiyati	3.83	Fiillezeichen
3.68	film ustasi	3.39	kinomeyster	3.60	Fillezeichen
3.69	qidiruvchi grafik kalit	3.89	konfiguratsiya de repere	3.56	Film ustasi
3.70	fiksirlangan nur skaneri	3.55	muayyan rayonni tahlil qilish	3.151	Bunday namuna
3.71	o'zgarmas paritet	3.12	paritet fixe	3.1	Qochqin
3.72	yassi yotoq skaneri	3.139	plastinkani tahlil qilish	3.55	feste Paritat
3.73	shrif	3.11	politsiya	3.57	Flachbettscanner
3.74	geliy neon lazari	3.144	geliy-neon lazari	3.128	Shriftart
3.75	inson uchun tushunarli personaj	3.106	belgi anglatuvchi	3.64	Geliy-neon-lazer Klarshriftzeichen
3.76	yaxlit san'at asari	3.41	desert integeri	3.72	integriertes dizayni
3.77		3.68		3.70	

3.78	belgilar orasidagi bo'shliq	3.85	belgilar orasidagi masofa	3.167	Trenntikke
	yorliqlarni chop etish uchun		odob-axloq namunasi		Etikettendrucker
3.79	mashina	3.98		3.49	
3.80	narvon yo'nalishi	3.132	yo'nalish	3.80	Leiteranordnung
3.81	lazer (nurlanishning rag'bat- lantirilgan emissiyasi bilan yorug'likni kuchaytirish)	3.105	lazer	3.75	Lazer
3.82	lazerli diod	3.74	diodli lazer	3.76	Lazerli diod
3.83	lazerli o'ymakorlik	3.94	gravur-lazer	3.77	Lazer gravurgeri
3.84	lazerli skaner	3.8	lazer analizatori	3.78	Lazerli skaner
3.85	qulf personaji	3.32	doimiy xarakterga ega	3.179	Wechselzeichen
3.86	yetakchi nollar	3.186	zeros de tete	3.59	fiihrende Nullen
3.87	LED (jangovar nur diodi)	3.112	LED (diodli elektrolyuminessent)	3.79	LED (lichtemittierende diode)
3.88	avtoraqam	3.127	raqam matritsasi	3.69	Identifikatsiyalarshltissel mo'ynasi
3.89	yengil chegara	3.114	marja kler	3.65	Transport vositalari
3.90	yorug'lik ruchkasi (yorug'lik tayoqchasi)	3.61	qalam-lektor, qalam-optik	3.84	Lesestift, Lichtstift
3.91	chiziqli simvol	3.171	chiziqli simvolizatsiya tizimi	3.86	chiziqli simvolologiya
3.92	kattalashtirish faktori	3.86	yiriklashtirish omili	3.173	VergroBerungsfaktor
3.93	matritsa simvolologiyasi	3.172	matritsali simvolizatsiya tizimi	3.88	Matritsa-Simbologiya
3.94	xabarni qo'shish	3.162	assotsiatsiya tuzilishi	3.93	Nachrichtenverkettung
3.95	xato o'qilgan/noto'g'ri o'qilgan/ noto'g'ri skanerlangan	3.110	noto'g'ri ma'ruzaa	3.50	Yolg'on
3.96	modulli simvollar	3.173	modulli simvolizatsiya tizimi	3.91	modulare Simbologiya
3.97	modul	3.116	modul	3.90	Modul
3.98	modul	3.117	modul	3.92	Modul
3.99	harakatlanuvchi nur skaneri	3.6	sayohatni tahlil qilmoq	3.125	Skaner mit bewegtem Strahl
3.100	ko'p qatorli simvollar/ taxlangan simvollar	3.174	ko'p simvolli simvolizm tizimi	3.89	mehrzeilige
3.101	nanometr	3.121	nanometr	3.94	Strichcodesymbologie
3.102	(n,k) simvollar	3.175	simvolizatsiya tizimi (n,k)	3.97	Nanometr
3.103	nominal	3.123	nominal	3.98	(n,k) Simbologiya
3.104	o'qilmagan (o'qilmagan, skanerlanmagan)	3.124	ma'ruzadan tashqari	3.96	NominalgrbBe
3.105	raqamli	3.126	raqamli	3.99	O'qilmagan
3.106	ko'p yo'nalishli	3.129	ko'p yo'nalishli	3.102	raqamli
3.107	har tomonlama skaner	3.14	ko'p tomonlama analizator	3.103	ko'p yo'nalishli
3.108	buyurtma asosida chop etish	3.97	talab qilib olingan taassurot	3.178	ko'p yo'nalishli skaner
3.109	xiralik	3.130	xira	3.104	Old-Ort-Druck
3.110	ochiq ilova muhiti (tizim)	3.82	qo'llash muhiti ochiq	3.100	Opasifat

3.111	ochiq tizim	3.177	sistema ochiq	3.101	haqorat qilmoq
3.112	optik otish	3.77	masofaviy optika	3.106	Anwendungsumgebung
3.113	yo'nalish	3.131	yo'nalish	3.9	tizimni buzadi
3.114	oriyentatsiya namunasi	3.134	fazoviy oriyentatsiya	3.74	optischer Unsharfeber
3.115	tebranuvchi oyna skaneri	3.10	aylanuvchi ko'zgu analizatori	3.129	yo'naltirish
3.116	chiqish qurilmasi	3.15	chiqish apparati	3.7	Lagemster
3.117	tepada	3.43	to'ldiruvchi xarakterlar	3.169	Überhang
3.118	bosib chiqarish	3.164	ortiqcha taassurot	3.168	Überdruck/Eindruck
3.119	ta belgi	3.39	to'ldirish xususiyati	3.108	Pad-Zeychen
3.120	blokcheyn kodi	3.119	mot kodini to'ldirish	3.107	Pad-Codewort
3.121	tenglik	3.138	paritet	3.109	Paritat
3.122	fotometr	3.141	fotometr	3.110	Fotometr
3.123	piket to'sig'i yo'nalishi	3.133	yo'nalish en piquets de cloture	3.183	Zaunanordnung
3.124	pitch	3.20	dasturxonga qo'yilgan taom	3.35	Drexovinkel
3.125	piksel	3.143	piksel	3.111	Piksel
3.126	bosma kontrast signali (PCS)	3.56	kontrast de leksiya (PCS)	3.36	Druck kontrast-signal (P (
3.127	chop etish yo'nalishi	3.160	taassurotlarni his qilish	3.40	Druckrichtung
3.128	chop etish foyda/zarar	3.92	ma'lumot olish/yo'qotish	3.41	Druckzuwachs/-verlust
3.129	chop etish sifati	3.150	sifatli taassurot	3.37	Druckqualität
3.130	chop etish qobiliyati o'lhagichi	3.99	ta'sir indikator	3.39	Druckqualitätstestmarke
3.131	chop etish imkoniyati tekshiruv	3.179	taassurotni tekshirish	3.38	Druckqualitatest
3.132	sokin zona	3.113	chegara	3.65	Jahannam hududi
3.133	diapazon	3.145	kiraverishdaa	3.47	Farqlanish
3.134	rastrli skaner	3.13	freymni tahlil qilish	3.113	Raster skaner
3.135	o'qish masofasi	3.76	masofadan ma'ruza	3.81	Liseabstand
3.136	ortiqchalik	3.153	ortiqchalik	3.114	Redundanz
3.137	Rid-Solomon xatolarini tuzatish kodi	3.51	kod de correction d'erreur Reed Solomon	3.115	Rid-Solomon xatosi
3.138	ma'lumot dekodlash algoritmi	3.3	kodni yechish algoritmi	3.116	Tuzatish kodi
3.139	referent aks etgan oqim	3.91	referent refleksi	3.117	Referensdekoder-algorithm
3.140	ma'lumot chegarasi	3.161	ma'lumot berish joyi	3.118	ReferensreflexionsfluB
3.141	aks ettirish	3.155	refleksiya	3.119	Referensschwelle
3.142	akslantirish farqi	3.69	akslantirish farqi	3.120	Aks ettirish
3.143	qaytarish koeffitsiyenti	3.87	aks ettirish omili	3.121	Refleksiyalarfarqii
3.144	qaytgan oqim	3.90	oqim refleksi	3.122	Refleksiyalar omili
3.145	qaror	3.159	qaror	3.6	Refleksiyalar oqimii
3.146	qator	3.151	oralıqq	3.187	Avflosung
3.147	aks ettirish profilini skanerlash	3.147	sayohatni aks ettirish profili	3.123	Zeyl
3.148	skaner	3.5	tahlilchi	3.124	Skanerlash-refleksiyalarprofili
3.149	oynani skanerlash	3.88	jinnixonaga tushmoq	3.82	Skaner
3.150	o'z-o'zini tekshirish/belgini tekshirish	3.21	avtomatik nazorat	3.130	Lesefenster
3.151	o'zgaruvchan belgi	3.33	asosiy tranzit xarakteriga ega	3.171	Umschaltzeichen
3.152	qisqa o'qish	3.111	ma'ruza tugallanmagan	3.162	qismlarga bo'lish

3.153	sanasigacha ko'rsatish	3.181	shaffoflik	3.42	Durchscheinen
3.154	bir qatorli (nurli) skaner	3.9	noyob tahlilchi (faysko)	3.45	Einstrahlkaner
3.155	qiyshaymoq	3.128	qiyshiq	3.95	Neigungswinkel
3.156	slot-rider	3.107	lektor a fente	3.126	Shlitsleser
3.157	slot skaneri	3.7	tahlilchi	3.127	Shlitsskaner
3.158	bo'sh joy	3.84	makon	3.87	Liicke, Zwischenraum
3.159	dog'	3.178	tache	3.51	Farbfleck
3.160	spektral javob	3.158	javob spektri	3.132	Spektralempfindlichkeit
3.161	ko'zguli aks ettirish	3.157	akslantirish spekulyari	3.134	Spiegelung
3.162	dog'	3.178	tache	3.58	dog'
3.163	taxlangan simvol	3.170	simvolizatsiya tizimi misolidaa	3.63	gestapelte Symbologie
3.164	belgi/qoidani boshlash	3.28	ma'ruzaning boshlanishi	3.135	Startzeichen
3.165	belgi/qolipni to'xtatish	3.29	ma'ruza qilmoq	3.136	Stoppzeychen
3.166	tuzilgan ilova	3.162	assotsiatsiya tuzilishi	3.149	strukturierte Verkettung
3.167	Almashtirish xatosi	3.83	leksiya xatosi	3.150	Almashtirishlarfehler
3.168	taglik	3.163	qo'llab-quvvatlash	3.166	Trager material
3.169	belgi	3.165	ramz	3.152	Belgi
3.170	belgi arxitekturas	3.16	ramz arxitekturas	3.160	Simvolstruktur
3.171	belgilarning tomonlar nisbati	3.149	ramzning proporsiyasi	3.153	Symbol-Seitenverhältnis
3.172	belgi belgisi	3.42	belgi belgisi	3.161	Ramziy belgi
3.173	belgini tekshirish belgisi	3.37	belgi (ou cle) de kontrol belgi	3.159	Belgilarni mukofotlash
3.174	belgi kontrasti	3.57	ramzning kontrasti	3.155	Simvollar kontrasti
3.175	belgi zichligi	3.66	zich du simvol	3.154	Ramziylik
3.176	belgi kengligi	3.104	ramzning kattaligi	3.156	Simvolrang
3.177	ramz	3.167	simvolizatsiya tizimi	3.157	Simvolologiyasi
3.178	ramz identifikatori	3.96	ramzlashtirish tizimining identifikatori	3.158	Simbolologiya-identifikator
3.179	egish	3.140	pente, yigit	3.71	Kippwinkel
3.180	bag'rikenglik	3.180	bag'rikenglik	3.164	Toleranz
3.181	qisqartirish	3.182	kesilgan joy	3.68	Xohenverkürzung
3.182	ikki kenglikdagi simvol	3.168	a deux epaisseurs simvolizatsiya tizimi	3.188	Zweibreiten-Symbologie
3.183	tekshirish	3.184	tekshirish	3.176	Vermessung
3.184	tekshiruvchi/tekshiruv vositasi	3.183	verifikator/instrument de verifikatsiya	3.145	Chiziq kodif/gerat
3.185	VLD (ko'rinadigan lazerli diod)	3.75	diodli lazer ko'rinadi	3.177	VLD (ko'rinvchan lazer-diod)
3.186	bo'sh	3.185	vid	3.54	Fehlstelle
3.187	tayoqcha	3.60	qalam-lektor	3.85	Lesestift
3.188	keng: tor nisbat	3.152	rapport katta:etroit	3.174	Verhältnis von Schmal zu Breit
3.189	X o'lcham	3.71	o'lcham en X	3.180	X-modul
3.190	Y o'lcham	3.72	o'lcham en Y	3.181	Y-modul
3.191	Z-o'lcham	3.73	o'lcham en Z	3.182	Z-modul

Bibliografik ma’lumotlar

SUT 13.260,13.340.50